

SUKCESY SPORTOWE

Wyprzedzili niepodległość

Strój członka organizacji „Sokół” przypominał mundur. Na zdjęciu widoczny przemarsz oddziału członków Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół” ulicami Poznania w lipcu 1931 r. Fot. NAC

„
Mens sana in corpore sano
– w zdrowym ciele zdrowy duch

Hasło w imię którego „Sokół” dążył do rozwoju sił fizycznych

Polskie Towarzystwo Gimnastyczne „Sokół” w Smoleńsku, ok. 1910 r. Fot. Polona

Odnaka ZTG Sokół. Fot. Wikimedia Commons /CC BY-SA 4.0

Sportowe struktury tworzone były na bazie tych, które istniały w zaborach. Największa liczba stowarzyszeń i towarzystw sportowych ze względu na swobodę autonomii występowała w Galicji.

1867

Towarzystwo Gimnastyczne „Sokół”, założone w 1867 r. we Lwowie, w zaborze pruskim funkcjonowało od 1884 r., a w rosyjskim od 1905/1906 r.

1878

Warszawskie Towarzystwo Wioślarskie, założone w 1878 r. Obok wioślarstwa funkcjonowały przy nim też inne dyscypliny sportowe.

1886

Warszawskie Towarzystwo Cyklistów, funkcjonujące od 1886 r.

1893

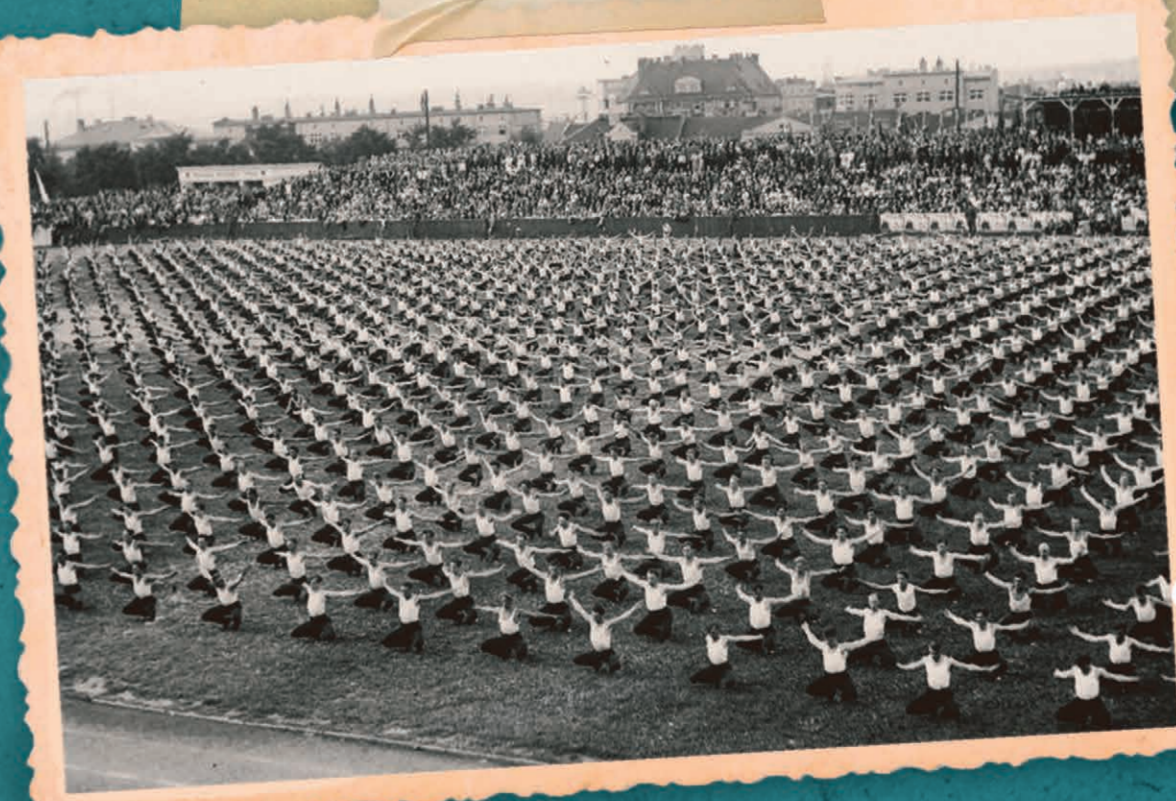
Warszawskie Towarzystwo Łyżwiarskie, powstałe w 1893 r. W 1898 r. WTŁ zostało przyjęte do Międzynarodowej Federacji Łyżwiarskiej. Pierwszy raz polska organizacja sportowa weszła w skład międzynarodowego związku sportowego.

ZWIĄZEK TOWARZYSTW GIMNASTYCZNYCH
SOKÓŁ W POLSCE
DZIELNICA MAZOWIECKA
Okręg Łódzki
zwołuje na dzień 2-go września 1928 roku
8-MY OKRĘGOWY ZŁOT SOKOLI
NA BOISKU SOKOŁA W ZGIERZU

Program zlotu:
godz. 7.30 zbiórka wszystkich oddziałów na boisku, ćwiczenia próbne
godz. 10 msza święta i defilada przed magistratem m. Zgierza
godz. 2.30 po pol. **popisy gimnastyczne na boisku:**

1. Wymarsz obywatelski, defilada i raport.
2. Lekcja gimnastyczna, gry i zabawy.
3. Skakanka i bieżakobieżność.
4. Ćwiczenia wspólne drużyn na zlot w Poznaniu 1928 r.
5. Ćwiczenia wspinaczkowe.
6. Ćwiczenia na poręczach.
7. Walki freestyle.
8. Ćwiczenia na drabinie.
9. Skoki (przez konia, koczka i o tyko).
10. Przemysł.
11. Ćwiczenia wspólne drużyn na zlot w Poznaniu 1928 r.
12. Ćwiczenia wspinaczkowe.
13. Mecz piłki nożnej Zgierz-Represantacja Łódź.
14. Zakreślenie zlotu i rozdanie nagród.

Po skończonych popisach o godz. 7.30 wiecz. zabawa taneczna na boisku
Na boisku przygrywać będą 3 orkiestry
miejscowej i wojskowej 50 gr.

Ósmy ogólnopolski zlot Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół” w Katowicach, 1937 r. Fot. NAC

20-22 września 1918 r. I ZJAZD POLSKICH ZRZESZEŃ SPORTOWYCH I GIMNASTYCZNYCH

Pierwszy tego typu zjazd, którego celem było podsumowanie dotychczasowych dokonań w obrębie wychowania fizycznego i kultury sportowej oraz zaplanowanie dalszych działań w tym zakresie. Podzielony został on na dwie części. Pierwsza miała charakter konferencji, podczas której wygłaszano referaty i podjęto dyskusję na temat sportu, w drugiej zaś odbyły się zawody sportowe.

SUKCESY SPORTOWE

Więcej niż klub

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ
Oddział w Łodzi

Powstające polskie kluby sportowe w różnych zaborach były „spoiwem łączącym naród” i ważnym elementem w krzewieniu patriotyzmu, który tak bardzo był potrzebny narodowi polskiemu w momencie walki o niepodległy kraj. Poniżej wymienione kluby powstały najwcześniej. Są kojarzone głównie z piłką nożną, ale w ich strukturach znajdowało się i nadal funkcjonuje wiele innych sekcji sportowych.

Reprezentacja Polski w piłce nożnej na Letnich Igrzyskach Olimpijskich w Paryżu w 1924 r.
Fot. NAC

1903

LWOWSKI KLUB
SPORTOWY CZARNI

KLUB SPORTOWY
LECHIA LWÓW

1904

POGOŃ LWÓW

1906

TOWARZYSTWO
SPORTOWE WISŁA

CRACOVIA

1907

WARSZAWSKIE
KOŁO SPORTOWE

1908

ŁÓDZKI KLUB
SPORTOWY

VENETIA OSTRÓW
WIELKOPOLSKI

ZWIĄZEK
POLSKIEJ PIŁKI
NOŻNEJ

utworzony w 1911 r.
Stowarzyszenie sportowe
założone we Lwowie.
Autonomiczny członek
Austriackiego
Związku Piłki.

Edward CETNAROWSKI (1877–1933)

Doktor medycyny, lekarz ginekolog. Jeden z działaczy klubowych Cracovii. W latach 1919–1932 był jej prezesem. Współzałożyciel i pierwszy prezes Polskiego Związku Piłki Nożnej (1919–1928). Znajdował się w gronie pięciu założycieli „Przeglądu Sportowego” w 1921 r. Fot. NAC

POLSKI ZWIĄZEK
PIŁKI NOŻNEJ

założony w 1919 r.
w Warszawie. Od 1923 r. członek
FIFA (przyjęcie na pierwszym
powojennym kongresie w Genewie).
W roku 1920 PZPN zrzeszał 215
klubów i 4855 zawodników,
co pozwalało Polsce na udział
w rozgrywkach
organizowanych przez
FIFA.

18.04.1920

Pierwszy mecz ligowy piłki nożnej w niepodległej Polsce
Wawel Kraków : Cracovia II
1 : 3

25.04.1920

Pierwszy mecz piłki nożnej
rozegrany w ramach
mistrzostw Polski
Cracovia : Jutrzenka Kraków
8 : 0

18.12.1921

Pierwszy oficjalny występ
reprezentacji Polski
w piłce nożnej
Polska : Węgry
0 : 1

Wacław KUCHAR (1897–1981)

Jeden z najwybitniejszych polskich sportowców. Wszechstronnie uzdolniony, reprezentant w hokeju na lodzie, lekkoatletyce, łyżwiarstwie szybkim i piłce nożnej, olimpijczyk, porucznik artylerii Wojska Polskiego. W piłce nożnej zadebiutował 18.12.1921 r. w meczu Polska–Węgry. Wielokrotny mistrz Polski w piłce nożnej. Ponadto mistrz Polski w: biegu na 800 metrów (1920 r., 1921 r.); biegu na 110 metrów przez płotki (1920 r.); biegu na 400 metrów przez płotki (1923 r.); skoku wzwyż (1921 r., 1923 r.); trójskoku (1921 r.); dziesięcioboju (1923 r., 1924 r.)
Po wojnie trener reprezentacji Polski w latach 1947–1949.
Fot. NAC

Afisz z 1923 r. Fot. Polona

- Król strzelców mistrzostw Polski: 1922 r. (21 goli), 1926 r. (wspólnie z J. Garbieniem, również z Pogoni Lwów – po 11 goli).
- W rozgrywkach o mistrzostwo Polski reprezentował barwy Pogoni Lwów 198 razy, zdobył 98 bramek.
- Piłkarska reprezentacja Polski: 23 oficjalne mecze (plus 2 nieoficjalne).

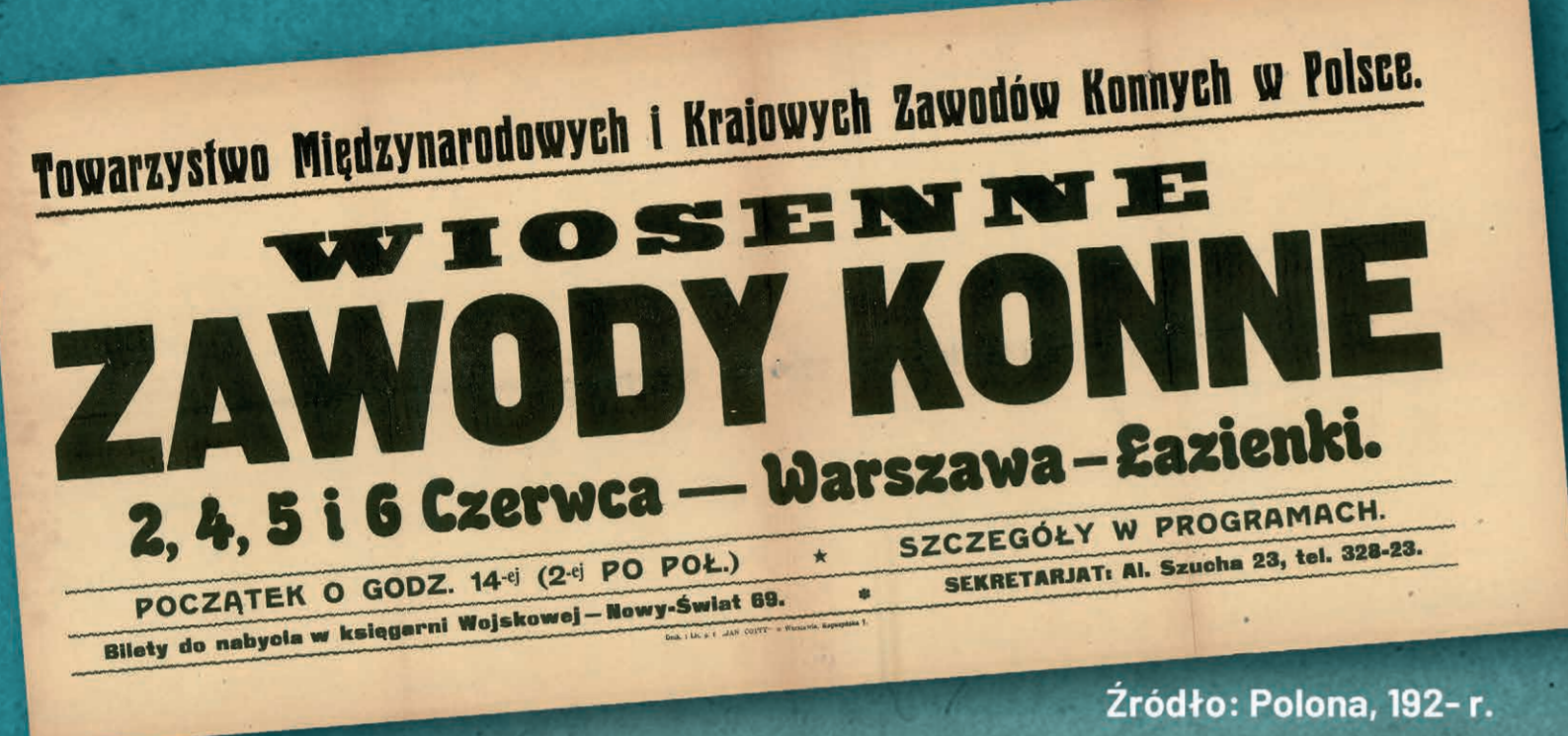
Zamiast Antwerpii,
igrzyska śmierci

W wojnie polsko-bolszewickiej wzięło udział prawie 90 proc. kandydatów na olimpijczyków, z tego powodu uczestnictwo na letnich igrzyskach olimpijskich w Antwerpii było niemożliwe. Na zawody wysłano jedynie polską flagę.

51 olimpijczyków z okresu dwudziestolecia międzywojennego było zawodowymi żołnierzami – w stopniu od chorążego po generała.

„*Wśród szeregów żołnierskich nigdy ich nie brakowało a haracz krwi złożyli aż nadto obfity... Zbliżająca się ze Wschodu nawałnica bolszewicka kazała zapomnieć o sporcie, zamiast dysku chwycić karabin, oszczep zastąpić granatem.*

„Przegląd Sportowy”

Źródło: Polona, 192- r.

WOJSKO I SPORT
– DWA NIEROZŁĄCZNE
ELEMENTY

Sport sprzyja utrzymaniu właściwej tężyzny fizycznej, dlatego też był on nierozłącznym elementem w wojsku. Żołnierze rozgrywali własne zawody – nawet igrzyska, w których rywalizowali w takich konkurencjach jak: pięciobój wojskowy (marsz na 6 km, szermierka na bagnety, strzelanie z karabinu, rzut granatem, bieg szturmowy), bieg rozstawny 4 x 400 m, piłka nożna pięciobój atletyczny (skok w dal, pchnięcie kulą, bieg na 100 m, pływanie na 100 m, bieg przełajowy na 800 m).

JEŹDZIECTWO

Polska ekipa na Międzynarodowych Zawodach Hippijcznych w Londynie. Od lewej: rtm. Adam Królikiewicz, NN, ppłk Karol Römmel, rtm. Henryk Dobrzański, por. Kazimierz Szosland, 1925 r. Fot. NAC

Polacy wiodli prym w konkursach hippicznych na arenie międzynarodowej. Świadczą o tym liczne zwycięstwa oraz cztery medale olimpijskie, które zdobyli na przestrzeni 20 lat.

SZERMIERKA

Polscy szermierze. Stoją od lewej: Władysław Dobrowolski, Władysław Segda, Marian Suski i Jarzębski, 1938 r. Fot. NAC

STRZELECTWO

Władysław KARAŚ (1893–1942)

Kapitan Wojska Polskiego, żołnierz I Brygady Legionów, uczestnik wojny polsko-bolszewickiej. W wieku 43 lat zdobył pierwszy brązowy medal olimpijski w historii strzelectwa sportowego na Igrzyskach w Berlinie w 1936 r. Po wybuchu wojny był kierownikiem referatu „Reich” Armia Krajowa. 23.04.1942 r. został aresztowany przez Gestapo. Rozstrzelany 28.05.1942 r.

Fot. NAC

Władysław DOBROWOLSKI
(1896–1969)

Major Wojska Polskiego, żołnierz I Brygady Legionów, członek POW, uczestnik wojny polsko-bolszewickiej. Karierę sportową rozpoczął jako lekkoatleta. Olimpijczyk z Paryża (1924 r.). 15-krotny rekordzista Polski i 11-krotny mistrz Polski w konkurencjach lekkoatletycznych (100 m, 200 m, 110 m pł, rzut oszczepem, skok w dal, sztafeta 4 x 100 m). W wieku 36 lat wystąpił na Igrzyskach Olimpijskich w Los Angeles (1932 r.), zdobywając brązowy medal w szabli drużynowo. Olimpijczyk z Berlina (1936 r.). Brązowy medalista mistrzostw świata (1934 r. – szabla drużynowo).

SUKCESY SPORTOWE

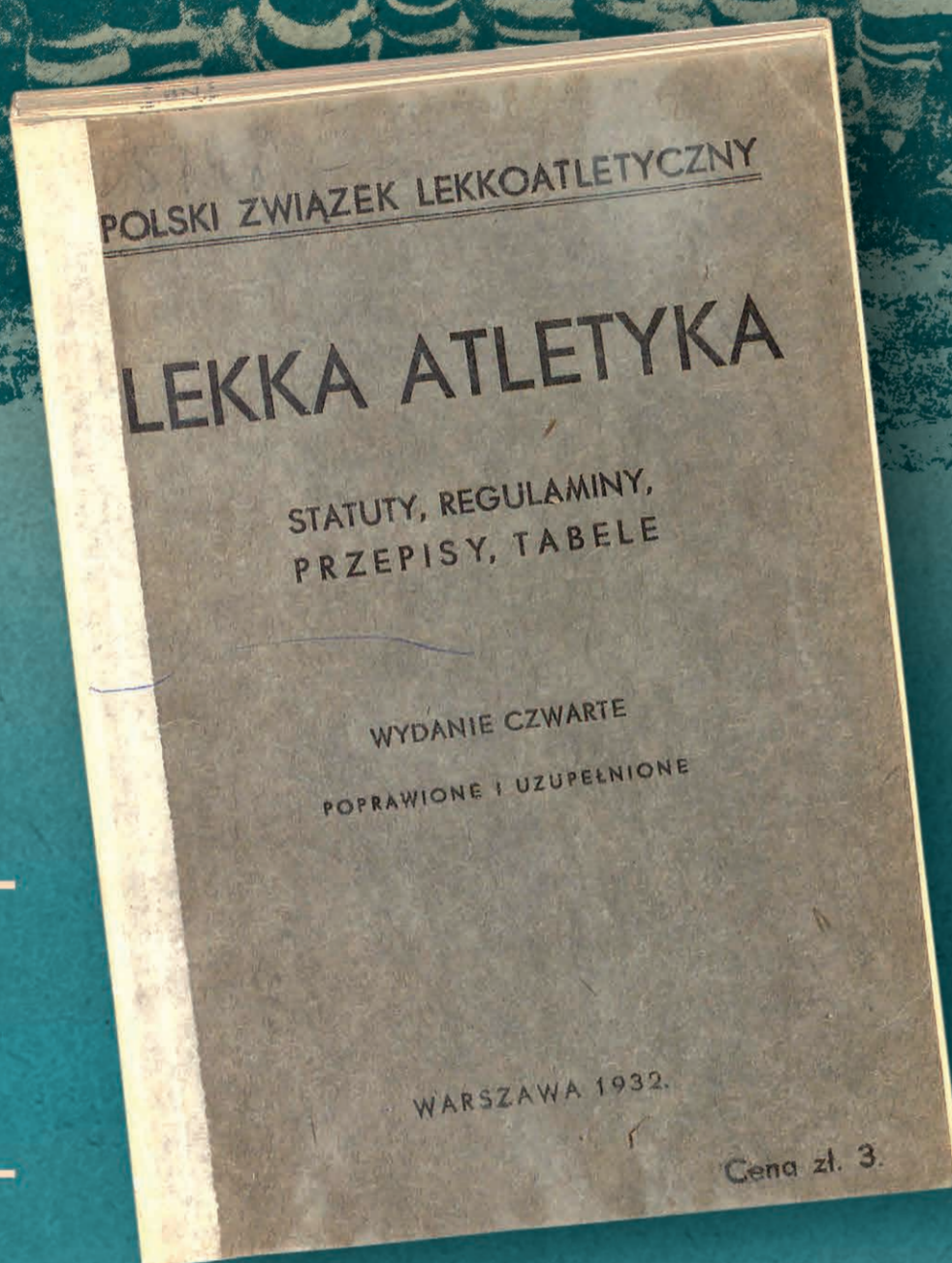
Po zwycięstwie czas na triumf

Polscy politycy wspierają sport, widzą w nim element spajający naród. Ulubionym sportem tłumów, a także polityków była piłka nożna. Politycy starali się zaistnieć w świecie sportu i obejmowali z nim związane funkcje. Sami zaś starali się też propagować sportowy tryb życia.

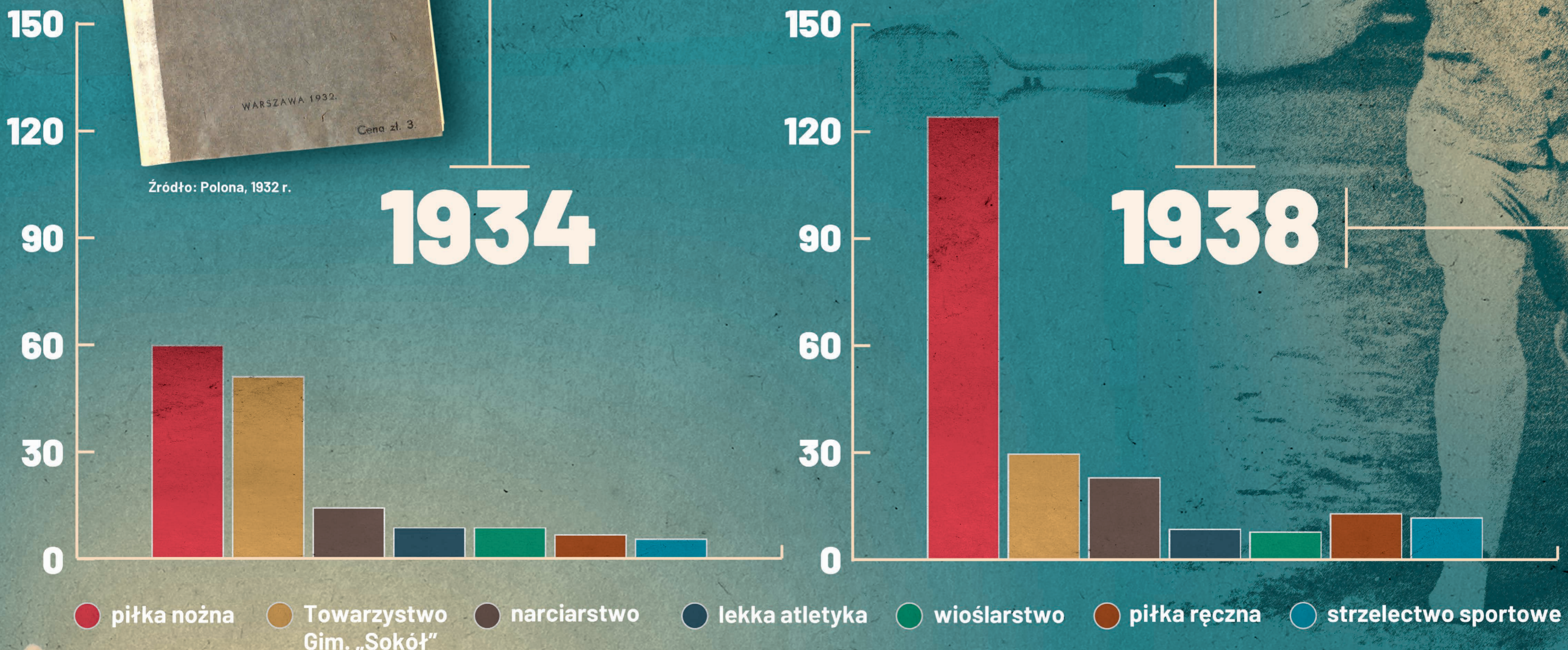

Prezes Wołyńskiego Okręgowego Związku Piłki Nożnej mjr Leopold Okulicki i trener Karol Kossok (w białym stroju) w otoczeniu piłkarzy i działaczy Klubu Hasmonaea Równe. W 1936 r. L. Okulicki został kierownikiem piłkarskiej sekcji Wojskowego Klubu Sportowego „Legia” Warszawa. Fot. NAC

Źródło: Polona, 1932 r.

PORÓWNAWCZE ZESTAWIENIE LICZBY CZŁONKÓW [W TYS.] ZWIĄZKÓW SPORTOWYCH

Gen. Kazimierz Sosnkowski podczas gry w tenisa. Fot. NAC

Marszałek Józef Piłsudski w otoczeniu zawodników Pogoni Lwów i Wisły Kraków na stadionie Wisły, 1924 r. Fot. NAC

ZWIĄZEK SPORTOWY	LICZBA KLUBÓW I SEKCJI
Strzelectwa sportowego	1130
Piłki nożnej	943
Tow. Gim. „Sokół”	832
Piłki ręcznej	338
Narciarski	270
Lekkoatletyczny	238
Łuczniczy	200

Źródło: Mały rocznik statystyczny 1939 r., s. 305.

SUKCESY SPORTOWE

Życie sportem się toczy

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ
Oddział w Łodzi

Akademia Wychowania
Fizycznego
w Warszawie, 1939 r.
Fot. NAC

WSZYSCY NA STRZELNICE

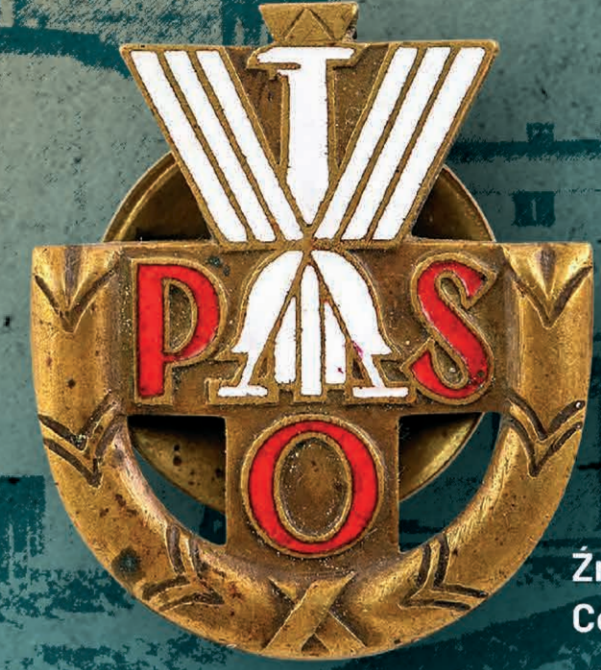
Związek Strzelecki Oddział Piaski organizuje strzelanie z broni małokalibrowej dla mieszkańców kolonii Piaski

POD NASEM WSZYSCY NA STRZELNICE

w niedzielę, dnia 23 kwietnia 1939 r. od godziny 9-ej do godziny 15-ej na terenach piaskowych T-wa „Czeladź” przy t. zw. „bagrze”.

Amunicja i tarcze otrzymają zawodnicy na miejscu. Wyniki strzelania zostaną wykorzystane do przyznania „O. S.”. Każdy z zawodników ma prawo do oddania oprócz obowiązujących 10 strzałów 3 próbne strzały. (Grupa w ruchu podczas strzelania w ramach oddziału L. 20. III. S.A.)

Źródło: Polonia, 1939 r.

Źródło: Wikimedia Commons/CC BY-SA 4.0

RYWALIZACJA SPORTOWA

Wybrane grupy zawodowe rywalizowały w osobnych zawodach: pocztowcy, kolejjarze czy żołnierze. Od 1929 r. wśród różnych grup zawodowych zaczęły powstawać organizacje przysposobienia wojskowego: leśników, kolejarzy, pocztowców. Ich celem było przygotowanie społeczeństwa na wypadek wojny. Tężyzna fizyczna i zajęcia sportowe odgrywały w nich bardzo ważną rolę.

IMPREZY SPORTOWE

Miłośników sportu przyciągały urządzane z wielką fetą imprezy sportowe, festyny i zawody.

PAŃSTWOWA ODZNAKA SPORTOWA

Oznaczenie mógł zdobyć każdy mężczyzna od 14 r. ż. i każda kobieta od 16 lat. Warunkiem otrzymania było poddanie się próbie fizycznej i ukończenie jej z dodatnim wynikiem.

POTRZEBA INSTRUKTORÓW

Duże zainteresowanie sportem spowodowało ogromne zapotrzebowanie na trenerów i instruktorów. Odpowiadając na te potrzeby, jeszcze w 1921 r., utworzono w Poznaniu Centralną Szkołę Wojskową Gimnastyki i Sportu. Kilka lat później połączono ją z warszawskim Państwowym Instytutem Wychowania Fizycznego – i tak powstał Centralny Instytut Wychowania Fizycznego, który od 1938 r. występował pod nazwą Akademia Wychowania Fizycznego.

Sport stał się ważną częścią życia. Niezależnie od wykształcenia oraz miejsca zamieszkania organizowano zawody, zarówno dla amatorów, jak i dla zawodowców.

PLEBISCYT „PRZEGLĄDU SPORTOWEGO”

Popularyzacja sportu, wiązała się z powstaniem prasy o tej tematyce. Redakcja „Przeglądu Sportowego” od 1926 r. zaczęła organizować plebiscyt na najlepszego sportowca w Polsce. Do dnia dzisiejszego w rankingu wyłanianych jest dziesięciu najlepszych sportowców. Pierwszy plebiscyt wygrał Wacław Kuchar. W okresie dwudziestolecia najwięcej tytułów sportowca roku zdobyła Stanisława Walasiewicz (1930 i 1932–1934).

ZESTAWIENIE LICZBY OBIEKTÓW SPORTOWYCH

1933		1939
999	Hale sportowe i sale gimnastyczne	1234
215	Lodowiska	649
173	Pływalnie	373
1724	Korty tenisowe	1830
1368	Boiska piłkarskie	1877
171	Przystanie wioślarskie	326

Źródło: Mały rocznik statystyczny 1939 r., s. 304.

Liczba stowarzyszeń sportowych i ich członków rosła. Jednak największym problemem odrodzonego Państwa Polskiego był brak infrastruktury sportowej, którą w ciągu 20 lat, mimo wielu przeciwności losu udało się stworzyć praktycznie od podstaw.

Defilada zawodników podczas Ogólnopolskich Zawodów Sportowych Pocztowego Przystosowania Wojskowego, na bieżni stadionu Centralnego Instytutu Wychowania Fizycznego na Bielanych, 1935 r. Fot. NAC

Rocznica wymarszu Pierwszej Kompanii Kadrowej – marsz szlakiem kadrówki, 1937 r. Fot. NAC

Zimowe Igrzyska
Olimpijskie

1924

Chamonix, FRANCJA

I Zimowe Igrzyska Olimpijskie odbywały się pod nazwą Tydzień Sportów Zimowych w Chamonix. Dopiero rok później ich nazwa została zmieniona.

Polska reprezentacja: 11 zawodników (8 wystartowało)

Start w 3 sportach: łyżwiarstwo szybkie, narciarstwo, bieg patrolowy

Medale: brak

Najlepszy wynik: łyżwiarstwo szybkie, wielobój
Leon Jucewicz - 8 miejsce

**Elżbieta
MICHALEWSKA-ZIĘTKIEWICZOWA
(1894-?)**

Biegaczka, jedna z pierwszych kobiet na świecie uprawiająca skoki narciarskie. Znalazła się w reprezentacji na I Zimowe Igrzyska Olimpijskie, wówczas jednak kobiety nie zostały dopuszczone do rywalizacji sportowej.

Fot. NAC

**Leon JUCEWICZ
(1902-1983)**

Łyżwiarz szybki, lekkoatleta. Wicemistrz Polski w biegu na 1500 m z 1922 r., wicemistrz Polski w łyżwiarskim biegu na 1500 m z 1921 r. oraz łyżwiarskim wieloboju z 1922 i 1924 r. Reprezentował Polskę na I Zimowych Igrzyskach Olimpijskich, uzyskując najlepszą ze wszystkich startujących 8 lokatę w wieloboju. W innych wyścigach na dystansach 500 m, 1500 m, 5000 m, 10000 m pobijał rekordy Polski, zajmując odpowiednio 17., 15., 16., 14. miejsce. W lipcu 1924 r. wyjechał do Brazylii, gdzie kontynuował karierę jako lekkoatleta, następnie jako szkoleniowiec (m.in. tenisa ziemnego).

Fot. NAC

1928

St. Moritz, SZWAJCARIA

Polska reprezentacja: 29 zawodników (27 wystartowało)

Start w 3 sportach: bobsleje, hokej na lodzie, narciarstwo

Najlepszy wynik: kombinacja norweska (połączenie skoków i biegów narciarskich)

Bronisław Czech - 10 miejsce

1932

Lake Placid, USA

Polska reprezentacja: 16 zawodników (15 wystartowało)

Start w 2 sportach: hokej na lodzie, narciarstwo

Najlepszy wynik:

drużyna hokeja na lodzie - 4 miejsce

Reprezentacja Polski w hokeju na lodzie. Widoczni m.in.: Czesław Marchewczyk, Kazimierz Sokołowski, Andrzej Wołkowski, Adam Kowalski, Józef Stogowski, Witalis Ludwiczak, 1935 r. Fot. NAC

1936

Garmisch-Partenkirchen,
NIEMCY

Polska reprezentacja: 24 zawodników (20 wystartowało)

Start w 3 sportach: hokej na lodzie, łyżwiarstwo szybkie, narciarstwo

Najlepsze wynik:

konkurs indywidualny mężczyzn (skocznia duża): **Stanisław Marusarz** - 5 miejsce
kombinacja norweska: **Stanisław Marusarz** - 7 miejsce
sztafeta mężczyzn 4 x 10 km techniką klasyczną: **Michał Górski, Marian Woyna Orlewicz, Stanisław Karpel, Bronisław Czech** - 7 miejsce

Andrzej Marusarz (z lewej), Stanisław Marusarz i Bronisław Czech (z prawej) podczas treningu w 1935 r. Fot. NAC

SUKCESY SPORTOWE

Letnie Igrzyska Olimpijskie

Letnie Igrzyska Olimpijskie
w Amsterdamie w 1928 r. Fot. NAC

1924

Paryż, FRANCJA

Polska reprezentacja:

81 zawodników (66 wystartowało)

Start w 10 sportach: boks, jeździectwo, kolarstwo, lekkoatletyka, piłka nożna, strzelectwo, szermierka, wioślarstwo, zapasy, żeglarstwo

Medale:

● kolarstwo torowe, wyścig drużynowy na 4000 m
- **Józef Lange, Jan Łazarski, Tomasz Stankiewicz, Franciszek Szymczyk**

● jeździectwo, skoki przez przeszkody
- **Adam Królikiewicz**

Zródło: Wikimedia Commons/Domena publiczna

Medale:

● lekkoatletyka, rzut dyskiem - **Halina Konopacka**

● jeździectwo, skoki przez przeszkody
- **Michał Woysym-Antoniewicz, Kazimierz Gzowski, Kazimierz Szosland**

● jeździectwo, wszechstronny konkurs konia wierzchowego - **Michał Woysym-Antoniewicz, Karol Römmel, Józef Trenkwald**

● szermierka, szabla drużynowo - **Tadeusz Friedrich, Kazimierz Laskowski, Aleksander Małeck, Adam Papee, Władysław Segda, Jerzy Zabielski**

● wioślarstwo, czwórka ze sternikiem - **Leon Birkholz, Franciszek Bronikowski, Edmund Jankowski, Bernard Ormanowski** i sternik **Bolesław Drewek**

Medale:

● lekkoatletyka, bieg 100 m - **Stanisława Walasiewicz**

● lekkoatletyka, bieg 10 000 m - **Janusz Kusociński**

● wioślarstwo, dwójka ze sternikiem - **Jerzy Braun, Janusz Ślęzak** i sternik **Jerzy Skolimowski**

● lekkoatletyka, rzut dyskiem - **Jadwiga Wajs**

● wioślarstwo, czwórka ze sternikiem - **Jerzy Braun, Edward Kobylński, Janusz Ślęzak, Stanisław Urban** i sternik **Jerzy Skolimowski**

● szermierka, turniej drużynowy szablistów - **Władysław Dobrowolski, Tadeusz Friedrich, Leszek Lubicz-Nycz, Adam Papee, Władysław Segda, Marian Suski**

● wioślarstwo, dwójka bez sternika - **Henryk Budziński, Jan Krenz-Mikołajczak**

Medale:

● lekkoatletyka, bieg na 100 m
- **Stanisława Walasiewicz**

● lekkoatletyka, rzut dyskiem
- **Jadwiga Wajs**

● jeździectwo, wszechstronny konkurs konia wierzchowego - **Zdzisław Kawecki, Henryk Leliwa-Roycewicz, Seweryn Kulesza**

● lekkoatletyka, rzut oszczepem
- **Maria Kwaśniewska**

● strzelectwo, karabin małokalibrowy leżąc 50 m - **Władysław Karaś**

● wioślarstwo, dwójka podwójna - **Jerzy Ustupski, Roger Verey**

1928

Amsterdam, HOLLANDIA

Polska reprezentacja: 75 zawodników (66 wystartowało)

Start w 10 sportach: boks, jeździectwo, kolarstwo, lekkoatletyka, pięciobój, pływanie, szermierka, wioślarstwo, zapasy, żeglarstwo

1932

Los Angeles, USA

Polska reprezentacja: 20 zawodników

Start w 3 sportach: lekkoatletyka, wioślarstwo, szermierstwo

1936

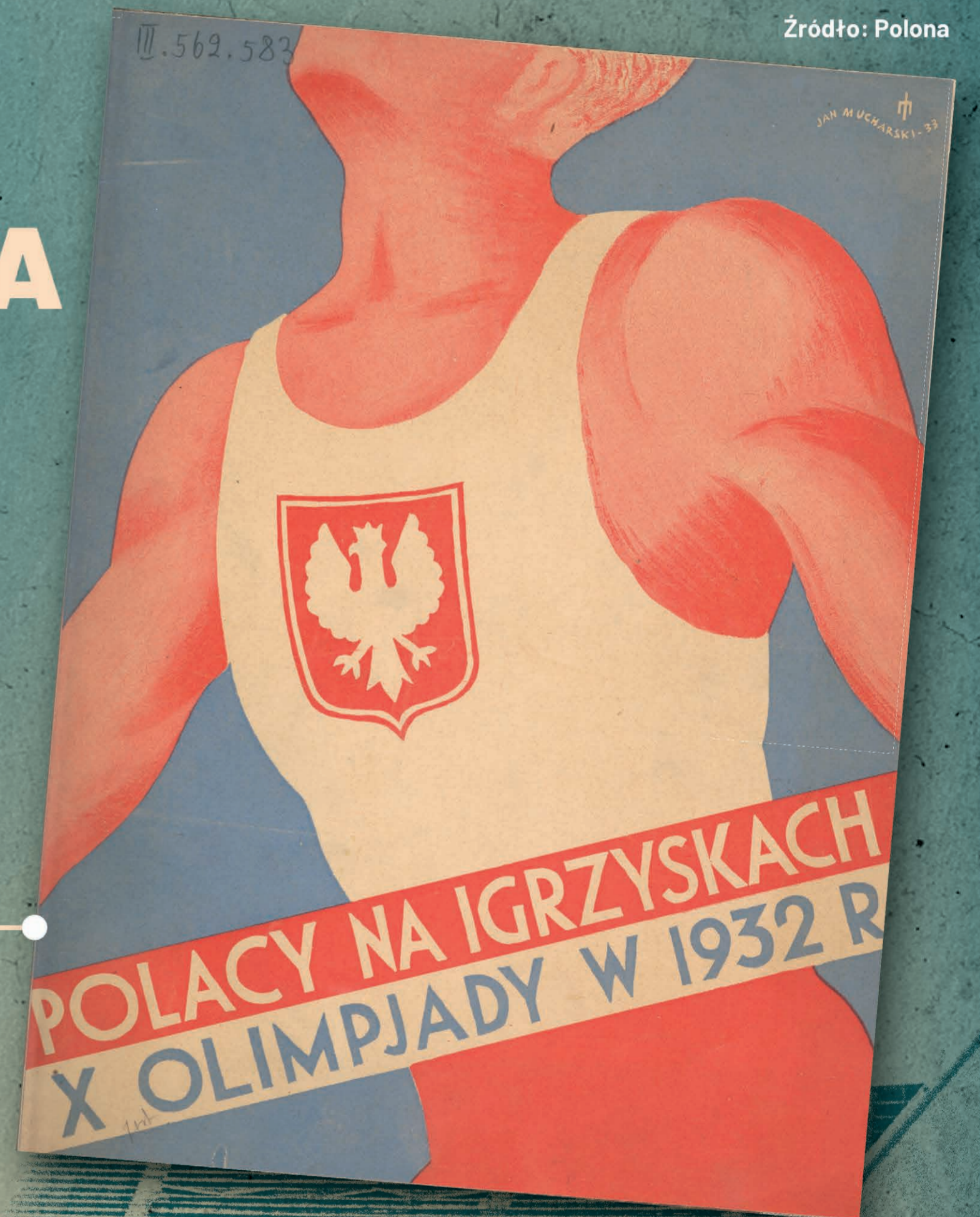
Berlin, NIEMCY

Polska reprezentacja:

125 zawodników (113 wystartowało)

Start w 14 sportach:

boks, gimnastyka, jeździectwo, kolarstwo, lekkoatletyka, piłka koszykowa, kajakarstwo, pływanie, piłka nożna, szermierka, strzelectwo, wioślarstwo, zapasy, żeglarstwo

Zródło: Polona

Letnie Igrzyska Olimpijskie w Berlinie w 1936 r.
Próba programu artystycznego. Fot. NAC

SUKCESY SPORTOWE

Było złoto, były rekordy

Jadwiga Wajsówna

RZUT DYSKIEM

1932 r. – 40,34 m; 40,39 m;
42,43 m
1934 r. – 43,08 m; 43,79 m;
44,20 m

1912–1990

Lekkoatletka. Medalistka Igrzysk Olimpijskich z Los Angeles (1932) i z Berlina (1936) w rzucie dyskiem. 10-krotna mistrzyni Polski w rzucie dyskiem, 6-krotna w pchnięciu kulą, 3-krotna w skoku wzwyż oraz 2-krotna w skoku w dal. Złota medalista Światowych Igrzysk Kobiet z 1934 r. Wielokrotna rekordzistka świata w rzucie dyskiem. Fot. NAC

Stanisława Walasiewiczówna

BIEG NA 100 m

1932 r. – 11,8 | 1934 r. – 11,7 | 1937 r. – 11,6

BIEG NA 200 m

1932 r. – 24,1 | 1934 r. – 23,8 | 1935 r. – 23,6

BIEG NA 60 m

1933 r. – 7,3

BIEG NA 220 jardów

1935 r. – 24,3

1911–1980

Lekkoatletka, sprinterka, uczestniczka zawodów w skoku w dal. Mistrzyni olimpijska z Los Angeles (1932) i wicemistrzyni z Berlina (1936). Multimedalistka Światowych Igrzysk Kobiet z 1930 r. i 1934 r. oraz mistrzostw Europy z 1938 r. Wielokrotna rekordzistka świata. Była jedną z najbardziej popularnych twarzy sportu II RP. Czterokrotnie zwyciężała w Plebiscycie „Przeglądu Sportowego”: w 1930, 1932, 1933 i 1934 r. Fot. NAC

REKORDY ŚWIATA USTANOWIONE PRZEZ POLAKÓW W LEKKOATLETYCE

Janusz Kusociński

BIEG NA 3000 m

1932 r. – 8:18.8

NA 4 mile

1932 r. – 19:02.6

1907–1940

Lekkoatleta, złoty medalista z Los Angeles (1932) w biegu na 10 000 m. Wicemistrz Europy na dystansie 5000 m. z 1934 r. Rekordzista świata z 1932 r. na dystansie 3000 m i 4 mil. Pracował jako nauczyciel wychowania fizycznego, trener i dziennikarz (redaktor „Kurier Sportowy”). Uczestnik wojny obronnej i działacz podziemia niepodległościowego. 26.03.1940 r. został aresztowany przez Gestapo, torturowany. Rozstrzelany w Palmirach w ramach akcji AB, mającej na celu eksterminację polskiej inteligencji. Fot. NAC

Halina Konopacka

RZUT DYSKIEM

1926 r. – 34,15 m; 34,90 m; 36,27 m

1927 r. – 39,18 m

1928 r. – 39,62 m

1908–1963

Lekkoatleta, specjalizujący się w pchnięciu kulą i rzucie dyskiem. 29.06.1932 r. w Poznaniu ustanowił rekord świata w pchnięciu kulą z wynikiem 16,05 m. Olimpijczyk z Los Angeles (1932). Wielokrotny mistrz Polski w pchnięciu kulą, pchnięciu kulą oburącz, rzucie dyskiem i rzucie młotem. Fot. NAC

Zygmunt Heljasz

PCHNIĘCIE KULĄ

1932 r. – 16,05 m

PCHNIĘCIE KULĄ OBURĄCZ

1932 r. – 28,75 m

1900–1989

Lekkoatletka, specjalizująca się w rzucie dyskiem, pierwsza złota medalistka Igrzysk Olimpijskich (Amsterdam 1928 r.). Wielokrotna medalista Światowych Igrzysk Kobiet w rzucie dyskiem i pchnięciu kulą oburącz. Poza sportem interesowała się poezją oraz malarstwem. Po wybuchu wojny w 1939 r. wyemigrowała wraz z mężem do USA. Fot. NAC

SUKCESY SPORTOWE

Były medale, była sława

Reprezentacja
Polski w kolarstwie na
Letnich Igrzyskach
Olimpijskich, Paryż 1924 r.
Zdobywcy srebrnego medalu
na dystansie 4000 m
drużynowo. Od lewej: **Tomasz
Stankiewicz, Jan Łazarski,
Franciszek Szymczyk,
Józef Lange.**

Fot. NAC

Reprezentacja
Polski w szermierce, Los
Angeles 1932 r. Zdobywcy
brązowego medalu w turnieju
drużynowym. Stoją od lewej:
**Tadeusz Friedrich, Władysław
Dobrowolski, Leszek Lubicz-Nycz,
Marian Suski.** Na dole, od lewej:
**Adam Papee, trener Bela
Szombathely, Władysław
Segda.** Fot. NAC

Maria Kwaśniewska (1913–2007)
Lekkoatletka, wszechstronnie
uzdolniona. Specjalizująca się
w rzucie oszczepem. Wielokrotna
mistrzyni Polski, brązowa
medalistka Igrzysk Olimpijskich
z Berlina (1936 r.). Na Światowych
Igrzyskach Kobiet w 1930 r.
zdobyła wraz z drużyną
koszykówki brązowy medal.
Uprawiała również inne gry
zespołowe: siatkówkę,
koszykówkę i hazenę (piłkę
ręczną). Po wybuchu wojny 1939 r.
walczyła w obronie Warszawy.
Odnaczona Krzyżem Walecznych.
Po wojnie działaczka ruchu
olimpijskiego. Fot. NAC

**Wanda
Dubieńska**
stoi trzecia
od lewej.
Drużynowe
mistrzostwa
Polski
we florecie
kobiet
w Krakowie
w 1929 r.

Fot. NAC

**Wanda Dubieńska
(1895–1968)**
Mistrzyni Polski w szermierce,
tenisie i biegach narciarskich.
Była pierwszą polską olimpijką
zgłoszoną przez Polski Komitet
Olimpijski do startu w szermierczym
turnieju kobiet na Igrzyskach
w Antwerpii (1920 r.),
ale z powodu trwającej wojny
polsko-bolszewickiej nie
wzięła w nich
udziału.

Przyjęcie dla polskich
olimpijczyków w siedzibie
Warszawskiego Towarzystwa
Wioślarskiego po olimpiadzie
w Los Angeles 1932 r.
Widoczni od lewej wioślarze: **Edward
Kobyliński, Stanisław Urban, sternik Jerzy
Skolimowski, Janusz Ślązak, Henryk Budziński.**
Zdobywcy srebrnego medalu za dwójki ze
sternikiem: **Jerzy Braun, Jerzy Skolimowski.**
Zdobywcy brązowego medalu za dwójki bez
sternika: **J. Mikołajczak, H. Budziński.**
Brązowy medal za czwórki ze sternikiem
otrzymali: **J. Braun, E. Kobyliński,
St. Urban, J. Ślązak,
J. Skolimowski.** Fot. NAC

Wioślarze **Henryk
Budziński (z lewej)**
i **Jan Mikołajczak** podczas
treningu w 1930 r. Fot. NAC

SUKCESY SPORTOWE

Nie tylko sporty olimpijskie

Łucznictwo i turnieje tenisowe zostały wycofane z programu igrzysk olimpijskich po Igrzyskach w Antwerpii w 1920 r. Polskie wybitne zawodniczki nie miały zatem okazji sięgnąć po medale olimpijskie.

Jadwiga Jędrzejowska (1912-1980)

Tenisistka, wielokrotna mistrzyni Polski, finalistka Wimbledonu w grze pojedynczej z 1937 r., finalistka mistrzostw USA w grze pojedynczej z 1937 r., finalistka mistrzostw Francji w grze pojedynczej z 1939 r. oraz zwyciężczyni mistrzostw Francji w grze podwójnej z 1939 r. Po wybuchu wojny pracowała w Warszawie w fabryce obuwia. Pomimo licznych propozycji wyjazdu pozostała w okupowanym kraju. Fot. NAC

Janina Kurkowska-Spychajowa (1901-1979)

Łuczniczka, 64-krotna medalistka mistrzostw świata, 7-krotna mistrzyni Polski w wieloboju indywidualnym i wielokrotna rekordzistka. Była zdobywczynią największej ilości medali w mistrzostwach świata w historii światowego łucznictwa. W czasie II wojny światowej wywieziona została do III Rzeszy na prace przymusowe – pracowała w kamieniołomach. Po wojnie ponownie czynna zawodniczka do 1957 r. Zmarła w Szwecji.

Fot. NAC

KORTY WARSZAWSKIEGO LAWN-TENNIS KLUBU PARK SOBIESKIEGO, UI. MYŚLIWIECKA 3

OGÓLNOPOLSKI TURNIEJ O MISTRZOSTWO POLSKI W TENNISIE

rozebrany zostanie w dniach od 27-go sierpnia do 1-go września

Wzięła najlepszych tenisistek i tenisistów z mistrzami J. JĘDRZEJOWSKĄ i M. STOLAROWEM na czele

Rozgrywki trwają każdego dnia od godziny 10-ej do 13-ej i od 15-ej do zmroku

CENY BILETÓW: Wejściowy każdorazowo 2 zł., na półfinały i finały 3 zł., abonament na cały czas turnieju bez ograniczenia ilości wejść 15 zł. Młodzież szkolna 1 zł., na półfinały i finały 2 zł., abonament 8 zł.

Przedprzedaż od dnia 25 sierpnia w firmie „OLIMPJADA“ Warecka 5, telefon 116-40

Źródło: Polona, 193- r.

Stanisław Wigura (1905-1932)

Franciszek Żwirko (1895-1932)

Stanisław Wigura (od lewej) i Franciszek Żwirko zdobyli światową sławę zwyciężając Międzynarodowe Zawody Samolotów Turystycznych w Challenge'u w 1932 r. Były to najważniejsze zawody lotnicze w latach 30. na świecie.

Fot. NAC

Akiba Rubinstein (1880-1961)

Szachista żydowskiego pochodzenia, jeden z najwybitniejszych szachistów okresu zaborów i II RP. W 1930 r. prowadził polską drużynę do zwycięstwa na III Olimpiadzie Szachowej w Hamburgu. Na VII Olimpiadzie szachowej we wrześniu 1939 r. pomimo tragicznej sytuacji w kraju, polska drużyna wywalczyła srebrny medal. Rubinstein cierpiał na zaburzenia psychiczne. Lata II wojny spędził w szpitalu psychiatrycznym w Belgii. Zmarł w zapomnieniu w domu starców w Antwerpii.

Fot. NAC

Akiba Rubinstein gra w poznańskiej kawiarni Dobskiego w 1931 r. z 25 szachistami. Fot. NAC